

SAKARYA BAROSU BAŞKANLIĞI'NA

Baronuza sunduğum 23.01.2019 tarihli dilekçemde özetle: 15.01.2019 tarihinde müdafilik görevimi yapmak için Sakarya İl Emniyet Müdürlüğü'ne giriş yaptığım esnada, nizamiye içerisinde ismini Ali [REDACTED], Sicil Numarasını [REDACTED] 74 olarak belirten polis memuru tarafından çantamın hukuka aykırı olarak arandığı ve avukatlık kimliğimin polis memurunun şahsi telefonuyla fotoğrafının çekildiği, polis memurunun bu davranışının TCK m.120'ye ve Avukatlık Kanunu m.58'e aykırı olduğu, meslek onurunu zedelediği, olay esnasında bağlı olduğum İstanbul Barosu'na bilgi verildiği ve Sakarya İl Emniyet Müdürlüğünden olaya ilişkin güvenlik kamerası kayıtlarının saklanması talep edildiği, diğer meslektaşların bir daha böyle bir haksızlığa maruz kalmaması için gerekli çalışmaların yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Bahsi geçen olayla alakalı tarafımızca **Sakarya 2. İdare Mahkemesi'nde 201[REDACTED] Esas** numarasıyla İç İşleri Bakanlığı aleyhine manevi tazminat davası açılmıştı. Tarafımızca açılan manevi tazminat davası lehimize sonuçlanmış ve idare tarafımıza manevi tazminat ödemeye mahkum edilmiştir. **Meslektaşlarımızın bir daha böyle bir haksız davranışa maruz kalmaması adına emsal teşkil etmek üzere iş bu dilekçe ekinde kararı Baronuza sunuyorum.** Gereğini saygılarımla arz ve talep ederim. 28.11.2019

Av. Aziz Sancar DALMAN

Sakarya Barosu (1352)

Adres: Semerciler Mah. Yamanlar Sk.
No:35 Daire:5 Adapazarı, Sakarya

T.C.
SAKARYA

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 201

KARAR NO : 201

DAVACI : AZİZ SANCAR DALMAN
VEKİLİ : AV. FATMA HOŞGÖR TEKEŞİN
Büyükdere Cad.No: 24/65 Mecidiyeköy Şişli/İSTANBUL

DAVALI : İÇİŞLERİ BAKANLIĞI /ANKARA
VEKİLİ : AV. ELİF BİLGİN TAŞDAN - (Aynı Yerde)

DAVANIN ÖZETİ :Avukat olan davacı tarafından, 15.01.2019 tarihinde müdafilik görevini yapmak için Sakarya İl Emniyet Müdürlüğü'ne geldiği sırada bina girişinde 74 sicil numaralı polis memuru Ali tarafından, yanında müvekkilinin hamile olan eşi bulunduğu esnada, çantasının aranması ve avukatlık kimliğinin fotoğrafının çekilmesi olayı ile ilgili olarak, avukat olduğunu bildirip avukatlık kimliği gösterilmesine rağmen polis memurunun arama yapmakta ısrar ettiği, polis memuruna söz konusu aramanın hukuki olmadığı ve Avukatlık Kanunu'nun 58. maddesi hatırlatılmasına rağmen çantasının aranmadan içeri girmesine müsaade edilemeyeceğinin belirtildiği, haksız aramaya istinaden tutanak tutmak istediği, fakat polis memuru tarafından avukatlık kimliğinin fotoğrafının şahsi amaçla kullandığı cep telefonu ile çekildiği ve çantasının arandığı, avukatın ağır cezayı gerektiren suç üstü hali dışında çantasının, aracının, ofisinin kanunda belirtilen özel usul haricinde aranamayacağı, söz konusu aramanın TCK 120. maddesi kapsamında haksız arama suçu teşkil ettiği, polis memurunun avukatlık kimliğinin fotoğrafını kişisel telefonu ile çekmesinin TCK 135. maddesi kapsamında kişisel verilerin kaydedilmesi suçunun nitelikli hali olduğu, haksız aramanın avukatlık meslek onurunu zedeleyici bir hakaret olduğu, meslek onurunun zedelendiği, bir daha böyle bir hak ihlali yaşanmaması için de caydırıcılık unsuru olmasından ötürü manevi tazminata hükmedilmesinin gerekli olduğu, idarenin suçun yeniden oluşmasında ne kadar sorumluluğu varsa hukuk insanları olarak avukatların yargıçların ve savcılarının da aynı derece sorumluluklarının olduğu, bu davanın kabulü ile idarenin kendi sorumluluğunu hatırlayacağı, suçu işleyen memurun yanlışını anlayacak olduğu, o karakolda bir daha bu suçun işlenmesinin önüne geçilmiş olacağı ileri sürülerek 10.000,00 manevi tazminatın ödenmesine hükmedilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ :PVSK 9/7. maddesi "Polis tehlikenin önlenmesi veya bertaraf edilmesi amacıyla güvenliğini sağladığı bina ve tesislere gelenlerin, herhangi bir emir veya karar olmasına bakılmaksızın, üstünü, aracını ve eşyasını teknik cihazlarla, gerektiğinde el ile kontrol etmeye ve aramaya yetkili olduğu bu yerlere girmek isteyenlerin kimliklerini sorulmaksızın ibraz etmek zorunda oldukları, milletlerarası anlaşmalar hükümlerinin saklıdır" hükmü, Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği'nin "Hakimden Arama Kararı Alınması Gerekmeyen Haller" başlıklı 25/a maddesine göre işlem yapıldığı, 1136 sayılı Avukatlık Kanunun 58/1 maddesi ile yapılan düzenlemede ise avukatların savunma haklarının güvence altına alan ve sadece adli aramalar için kendisinin suç isnadı altında bulunduğu durumlarda geçerli olduğu, İl Emniyet Müdürlüğü girişinde yapılan aramaların adli arama kapsamında yapılmadığı, özellikle son günlerde güvenlik güçlerine karşı yapılan saldırılar ve vuku bulan güncel tehlikeler göz önünde bulundurularak görevli memurlar tarafından önleme araması yapıldığı, evrak gizliliği ve savunma hakkı ihlal edilmediği ileri sürülerek davanın reddine karar verilmesi istenilmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Sakarya 2. İdare Mahkemesi Hâkimliği'nce gereği düşünüldü.

Uyuşmazlık, avukat olarak görev yapan davacının, 15.01.2019 tarihinde kamu binasına girişi sırasında polis memuru Ali Develi tarafından çantasının aranması ve avukatlık kimliğinin fotoğrafının çekilmesi sebebiyle hizmet kusuru olduğundan bahisle 10.000,00 manevi tazminatın davalı idare

T.C.
SAKARYA

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 201

KARAR NO : 201

tarafından ödenmesine hükmedilmesi istemiyle açılmıştır.

1982 Anayasası'nın 13. maddesinde "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmü, 20/2. maddesinde "Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar" hükmü, 40/3. maddesinde "Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır." hükmü, 125/7. maddesinde "İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür" hükmü, 139/5. maddesinde "Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir" hükmü yer almaktadır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun sır saklama başlıklı 36. maddesinde "Avukatların, kendilerine tevdi edilen veya gerek avukatlık görevi, gerekse Türkiye Barolar Birliği ve barolar organlarındaki görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları yasaktır." hükmü, 58/1. maddesinde "Avukatların avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlardan dolayı haklarında soruşturma, Adalet Bakanlığının vereceği izin üzerine, suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır. Avukat yazıhaneleri ve konutları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir. Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren bir suçtan dolayı suçüstü hali dışında avukatın üzeri aranamaz." hükmü, 61. maddesinde "Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren bir suçtan dolayı suçüstü halinde soruşturma, bizzat Cumhuriyet savcısı tarafından genel hükümlere göre yapılır." hükmü yer almaktadır.

2559 sayılı Polis Vazife Ve Salâhiyet Kanunu'nun önleme araması başlıklı 9/7 maddesinde "Polis, tehlikenin önlenmesi veya bertaraf edilmesi amacıyla güvenliğini sağladığı bina ve tesislere gelenlerin; herhangi bir emir veya karar olmasına bakılmaksızın, üstünü, aracını ve eşyasını teknik cihazlarla, gerektiğinde el ile kontrol etmeye ve aramaya yetkilidir. Bu yerlere girmek isteyenler kimliklerini sorulmaksızın ibraz etmek zorundadırlar. Milletlerarası anlaşmalar hükümleri saklıdır. Önleme aramasının sonucu, arama kararı veya emri veren merci veya makama bir tutanakla bildirilir." hükmü yer almaktadır.

01.06.2005 tarih ve 25832 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Adli Ve Önleme Aramaları Yönetmeliği'nin hâkimden önleme araması kararı alınması gerekmeyen hâller başlıklı 25/a maddesinde "Aşağıdaki hâllerde yapılacak aramalarda ayrıca bir arama emri ya da kararı gerekmez: Devletçe kamu hizmetine özgülenmiş bina ve her türlü tesislere giriş ve çıkışın belirli kurallara tâbi tutulduğu hâllerde, söz konusu tesislere girenlerin üstlerinin veya üzerlerindeki eşyanın veya araçlarının aranmasında" hükmü yer almaktadır.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 37. maddesinde "Avukat meslek sırrı ile bağlıdır" hükmü yer almaktadır.

Anılan hükümler karşısında, hükmedilen tazminatı ödeyecek olan davalı idarelerin, sorumluluğu saptanan ilgili kişi veya kişilere yasal yollar çerçevesinde rücu etmesi Anayasa hükmü gereği bulunmaktadır. (10.10.2017 tarih ve E:2017/1739, K:2017/1774 sayılı İstanbul 10. İdari Dava Dairesi)

Bu evrak 5079 sayılı Kanun hükümleri uyarınca UYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 201

KARAR NO : 201

Dosyanın incelenmesinden, avukat olan davacı tarafından, 15.01.2019 tarihinde müdafilik görevini yapmak için Sakarya İl Emniyet Müdürlüğü'ne geldiğinde bina girişinde 74 sicil numaralı polis memuru Ali tarafından, çantasının aranması ve akabinde avukatlık kimliğinin fotoğrafının kişisel telefonuyla çekilmesi olayı ile ilgili olarak, hizmet kusuru bulunduğu bahisle 10.000,00 nin davalı idare tarafından ödenmesine hükmedilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu olayla ilgili Hâkimliğimizin 25.10.2019 tarihli ara kararı üzerine Sakarya İl Emniyet Müdürlüğü tarafından verilen ve 21.11.2019 tarihinde kayıtlara giren, uyuşmazlık konusu olayla ilgili yürütülen soruşturma sonucunda tesis edilen disiplin cezası verilmesine yer olmadığına dair 06.09.2019 tarih ve K:2019/ sayılı Sakarya Valiliği İl Polis Disiplin Kurulu işleminde özetle

"Bilgisi alınan Aziz Sancar Dalman'ın ifadesinde özetle; 15.01.2019 günü saat 13.30-14.00 sıralarında gözaltında bulunan müvekkilinin müdafiliğini yapmak için Sakarya İl Emniyet Müdürlüğü'ne geldiğini ve nizamiye kısmına yönelerek giriş yapmak isterken ismini sonradan öğrendiği Polis Memuru Ali kendisine "çantanızın içine bakabilirmiyim" dediğini, kendisine avukat olduğunu söyleyerek kimliğini gösterdiğini, Ali kimliğine baktıktan sonra avukat olmasının fark etmediğini belirterek sırt çantasını açmasını istediğini, çantasını aramayacağını, dayanak olarak da Avukatlık Kanunu'nun 58. maddesinin müsaade etmediğini belirtmesine rağmen görevlinin çantasını açmasını söylediğini, çantasını açtığını ve Ali çantanın içini kontrol ettiğini, çantasını kapatarak görevliye yaptığının hukuka aykırı olduğunu söyleyerek isim ve sicilini istediğini, görevlinin sicilini ve ismini yazarak verdiğini ve kendisinden avukatlık kimliğini istediğini, kimliğini verdiğini, Polis Memurunun cep telefonu ile kimliğinin fotoğrafını çektiğini kendisine geri verdiğini, burada işi bittikten sonra müvekkilinin konusu ile ilgili Emniyet Müdürlüğüne girdiğini ve işlerini bitirdikten sonra Sakarya Emniyet Müdürlüğü'nden ayrıldığını, daha önce Sakarya İl Emniyet Müdürlüğü'ne birkaç sefer geldiğini, hiçbirinde kendisine aramadıklarını, sadece kimliğini göstererek içeriye girdiğini, bu olayın ardından avukatı aracılığıyla İçişleri Bakanlığına dilekçe verdiğini, dilekçesinde de belirttiği gibi Avukatlık Kanunu'nun 58. maddesine aykırı davranarak çantasını arayan polis memuru Ali hakkında idari yünden işlem yapılarak cezalandırılmasını talep ettiğini beyan ettiğini,

Bilgisi alınan Yunus ifadesinde özetle; 15.01.2019 günü yine Adapazarı İlçe Jandarma Komutanlığı'nda yine uzman çavuş olarak görevli olan arkadaşı Tevfik ile polis kantinine girmek üzere İl Emniyet Müdürlüğü'ne geldiklerini, isminin Aziz Sancar Dalman olduğunu öğrendiği şahsın da İl Emniyet Müdürlüğü'ne girdiğini ve ismini olay sebebiyle öğrendiği Polis Memuru Ali kimliğini gösterdiğini, Ali avukata çantasında ne olduğunu sorduğunda avukatın üstünü ve çantasını aramayacağını söyleyerek serzenişte bulunduğunu ve çantasında evraklarının olduğunu belirttiğini, polis memurunun sakın bir şekilde arama yapmadığını, ancak arama yapmaya yetkisinin olduğunu, burasının resmi kurum olduğunu ve çantasında ne olduğunu görmek istediğini ve avukat olmayıp avukat kimliği ile resmi kurumlara giriş yapan şahısların olduğunu bu sebeple çantaya bakmak istediğini beyan ettiğini arkadaşı Tevfik avukat beye polis memurunun görevini yaptığını söylediğini... beyan ettiğini,

Bilgisi alınan Tevfik ifadesinde özetle; 15.01.2019 günü yine Adapazarı İlçe Jandarma Komutanlığı'nda görevli arkadaşı uzman çavuş Yunus ile birlikte polis kantinini gideceklerinden İl Emniyet Müdürlüğü'ne geldiklerini, Aziz Sancar Dalman'ın da İl Emniyet Müdürlüğüne girdiğini ve ismini sonradan öğrendiği polis memuru Ali kimliğini gösterdiğini, polis memuru Ali avukata çantasında ne olduğunu sorduğunu, avukatın Ali kendisinin üstünü ve çantasını aramayacağını söylediğini, polis memurunun avukata sakın bir şekilde arama yapmaya yetkisinin olduğunu, burasının resmi kurum olduğunu, üst araması yapmadığını, sadece çantasında ne olduğunu görmek istediğini, avukat kimliği ile resmi kurumlara giriş yapan alakasız şahıslar olduğundan çantaya bakacağını söylediğini, bu esnada kendisinin de avukat beye polis memurunun görevini yaptığını söylediğini... beyan ettiğini,

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 201

KARAR NO : 201

hakkında soruşturma yapılan polis memuru Ali [redacted] ifadesinde özetle; 15.01.2019 günü 08.00-19.00 saatleri arasında İl Emniyet Müdürlüğü giriş kapılarından sorumlu Grup Amir Vekili olarak görevli olduğunu, saat 13.45 sıralarında, hatırladığı kadarıyla bir şahsın elindeki çanta ile kapı detektörünün yanından geçerek İl Emniyet Müdürlüğüne girmek istediğini, kendisine buyrun beyefendi dediğini, şahsın avukat olduğunu ve müvekkili ile ilgili İstanbul İlinden geldiğini beyan ederek avukat kimliğini gösterdiğini, kimliğinden adının Aziz Sancar Dalman olduğunu öğrendiği şahsa çantasında ne olduğunu sorduğunda "siz benim çantamı veya üstünü arayamazsınız, ne olduğuna gelince çantada evraklarım var dediğini, kendisine arama yapmadığını, lakin gerekli aramayı yapmaya yetkisinin olduğunu, burasının resmi ve güvenlik açısından kritik bir yer olduğunu, bu sebeple çantasında bulunan evrakların içeriğini değil, çantada ne olduğunu görmek istediğini söylediğini, bu konuşmayı yaparken aynı alanda, isimlerini ve asker olduklarını daha sonradan öğrendiği Adapazarı İlçe Jandarma Komutanlığında görevli Yunus [redacted] ve Tevfik [redacted] isimli şahısların da bulunduğunu, kendilerinin avukata polis memura arkadaş doğru söylüyor ve görevini yapıyor, dediklerini, bu esnada avukatın geri dönmek için hamle yaparak bende dışarı çıkarım, müvekkilim ile görüşmemi engelliyorsun, bu konularla ilgili seni şikayet edeceğim, bana adını, soyadını ve sicilini ver dediğini, kendisine şikayet edebilirsiniz, ben burada resmi olarak kanunların örgördüğü şekilde görevimi yapıyorum sizi de ben göndermiyorum, kendiniz gitmek istiyorsunuz gidebilirsiniz, demesi üzerine avukatın geri dönerek çantasını açtığını, çantayı gözle kontrol ettiğinde avukatlık cübbesi ve birkaç defter tarzı evrakın bulunduğunu gördüğünü buyrun avukat bey diyerek kendisini içeriye almak istediğini, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunun 9/7 maddesinde, Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliğinin 25/a maddesinde de, ayrıca E.G.M. Hukuk Müşavirliğinin 25.05.2009 tarih ve 2009/223 sayılı Hukuki Görüş yazısında Avukatlık Kanununun 58. maddesiyle yapılan düzenlemenin avukatların savunma haklarını güvence altına alan ve sadece adli aramalar için suç isnadı altında bulunduğu durumlarda geçerli olduğu, benzer konularla ilgili olarak bu Hukuki Görüşü destekleyen birçok örnek olayın bulunduğu..... beyan ettiği" görülmüştür.

Kamu binaları giriş noktasında, 2559 sayılı Polis Vazife Ve Salâhiyet Kanunu'nun genel kanun, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun ise özel kanun mahiyetinde olduğu, kamu binalarına giriş sırasında muhatap olan tüm kişilerin aranacağı, bu konuda arama işleminden muaf tutulan hiç bir kimsenin olmadığı anlaşılmakta ise de, avukatların, yakalanma, soruşturma ve yargılanmaları usullerinin özel bir kanun ile düzenlendiği ve özel kanun hükümlerinin geçerliliğini koruduğu görülmüştür.

i) Davanın, davacının eşyasının aranmasına ilişkin kısmı;

Öncelikle, olayda gerçekleşen davacıya ait çantanın aramasının; avukat olan şahsın üst araması kapsamında olduğu açıktır.

Uyuşmazlıkta, davalı idare tarafından, 2559 sayılı Polis Vazife Ve Salâhiyet Kanunu'nun önleme araması başlıklı 9/7 maddesi ve 01.06.2005 tarih ve 25832 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Adli Ve Önleme Aramaları Yönetmeliği'nin 25/a maddesi gereği avukat olan davacının çantasının aranamayacağına ilişkin hüküm bulunmadığı, dolayısıyla arama işleminin mevzuata ve hukuka uygun olduğu ileri sürülmekteyse de; dava dosyasında bulunan bilgi ve belgeler ile yukarıda ayrıntılı olarak yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; adli arama konusunda dahi, avukatların üst ve eşyasının aranmasının özel şartların varlığına bağlı olduğu, bu durumun önleme aramasında evleviyetle uygulanması gerektiği, ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren bir suçtan dolayı suçüstü hali dışında avukatın üzerinin(çantasının) aranamayacağı, 25.10.2019 tarihli ara kararımız üzerine Sakarya İl Emniyet Müdürlüğü tarafından verilen ve 21.11.2019 tarihinde Hâkimliğimiz kaydına giren cevabi yazıya ek DVD'nin izlenmesinden, davacının, usulüne uygun şekilde x-ray cihazından geçerek avukatlık kimliğini gösterdiği, buna karşın, polis memuru Ali [redacted] tarafından davacının çantasının arandığı, davalı idare tarafından, özellikle son günlerde güvenlik güçlerine karşı yapılan saldırılar ve vuku bulan güncel tehlikeler göz önünde bulundurularak görevli memurlar tarafından önleme araması yapıldığı, evrak gizliliği ve savunma hakkı ihlal edilmediği ileri

T.C.
SAKARYA

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 201

KARAR NO : 201

sürelerle davanın reddine karar verilmesi gerektiği ileri sürülmüşse de; davacı ile aynı anda kamu binasına giriş yapan, disiplin soruşturma raporunda bilgisine başvurulmuş Yunus [] ve Tevfik [] x-ray cihazından geçmeyerek, uzman çavuş kimlik kartını göstererek üst aramasına tabi tutulmaksızın kamu binasına giriş yaptığı, yani, davalı idarenin iddia ettiği tehlikenin somut olarak ortaya konulmadığı, kaldı ki, tehlikenin varlığında dahi avukatların çantasının ancak x-ray veya teknik cihazlarla aranma dışında aranmayacağı, mevzuat gereği sır saklama yükümlülüğü bulunan avukatların çantasının iinin açılıp bakılamayacağı, avukat olan davacının çantasının aranması konusunda davalı idare çalışanı polis memuru Ali [] kusuru bulunduğu, kamu hizmetinin kötü işlediğı sonucuna varılmıştır.

ii) Davanın, davacının avukatlık kimlik kartının fotoğrafının çekilmesine ilişkin kısmı

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereği, kamu binalarına girmek isteyen kişilerin kimliklerini sorulmaksızın ibraz etmek zorunda oldukları, davacının da x-ray cihazından gererken usulüne uygun şekilde resmi kimlik kartı olma niteliğini haiz avukatlık kimlik kartını polis memuruna gösterdiği, akabinde çantasının aranması konusunda yaşanan ihtilaf sonucunda, polis memurunun isim ve sicilini istemesi üzerine, polis memuru tarafından, avukat olan davacının avukat kimlik kartının şahsi cep telefonu kullanmak suretiyle fotoğrafının çekildiğı, davacı tarafından ise bu durumun hukuka aykırı olduğunun iddia edildiğı görölmüştür.

Avukat olan davacının çantasının aranması konusunda yaşanan ihtilaf üzerine, polis memurunun ve/veya avukat olan davacının, tutanak tutma konusunda yetkisi bulunduğı açık olsa da, kamu binasının girişinde üniformalı şekilde görev yapan polis memuru Ali [] tarafından tutanak tutmanın, avukat olan davacının kimlik bilgilerinin not almanın ötesinde, durumun gerektirdiğı acil bir durum olmaksızın, şahsi cep telefonu kullanılmak suretiyle davacının kimlik kartının fotoğrafının çekilmesinin, anayasa ile güvence altına alınan özel hayatın gizliliğini ihlal ettiği, davalı idare çalışanı polis memuru Ali [] kusuru bulunduğı, kamu hizmetinin kötü işlediğı sonucuna varılmıştır.

Manevi tazminat, kişinin malvarlığında meydana gelen eksilmeyi gidermeye yönelik bir tazmin aracı değıl, manevi değıerlerinde bir eksilme meydana gelen, yaşama sevinci ve zevki azalan kişinin bu zararlarını gidermeye yönelik bir tatmin aracıdır. Manevi zararın başka türlü giderim yollarının bulunmayışı veya yetersiz kalışı manevi tazminatın parasal olarak belirlenmesini zorunlu kılmaktadır. Manevi tazminat, olay nedeniyle duyulan elem ve ızdırabı kısmen de olsa hafifletmeyi amaçlar. Bu niteliğı gereğı zenginleşmeye yol açmayacak şekilde belirlenmesi gerekmekte ise de, tam yargı davalarında takdir edilecek manevi tazminat miktarının, idarenin hizmet kusuru/kusursuz sorumluluğı ve olayın ağırlığını ortaya koyacak, bir başka ifadeyle; benzeri olayların tekrar yaşanmaması için caydırıcı ve aynı zamanda cezalandırıcı bir miktarda olması da gerekmektedir.

26.06.1966 günlü ve 7/7 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı'nın gerekçesinde özetle "takdir olunacak manevi tazminatın tutarını etkileyecek özel hal ve şartlar da açıkça gösterilmiştir. Bunlar her olaya göre değışebileceğinden hakim bu konuda takdir hakkını kullanırken ona etkili olan nedenleri de karar yerinde objektif ölçölere göre isabetli bir biçimde göstermelidir. Hakimin bu takdir hakkını kullanırken, ülkenin ekonomik koşulları tarafların sosyal ve ekonomik durumları paranın satın alma gücü, kusur durumu, olayın ağırlığı, mağdurun yaşı, olay tarihi, mağdur yaralanmışsa sürekli iş göremezlik oranı, mağdur vefat etmişse destekten yoksun kalınan meblağ gibi özellikleri göz önünde tutması, hükmedilecek tutarın manevi tatmin duygusu yanında caydırıcılık uyandıran oranda olması gerektiğı de söz götürmez." ifadesine yer verildiğı görölmüştür.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 16.12.1992 tarihli Niemietz/Almanya kararında "...Aranan kişi avukat olduğunda, mesleki gizliliğı tecavüz edilmesi, adaletin gerektiğı şekilde dağıtılması üzerinde olumsuz sonuçlar oluşturarak, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6.maddesinde güvence altına alınan hakları da ihlal edebilir. Ayrıca bu durum, başvurunun mesleki itibarını da etkiler...." gerekçesine yer verildiğı görölmüştür.

Adaletin tam tecellisi olarak önem ve öncelik kazanan manevi tazminatın sadece kişinin şeref ve haysiyeti gibi manevi değerlerin değil, yaşam, beden tümlüğü, sağlık gibi kişilik haklarına dahil olan bedensel değerlerin ihlali halinde de ilgilinin duyduğu elem ve üzüntünün kısmen giderilmesini sağlayan manevi bir tatmin aracı olduğu, demokratik hukuk devletinin işleminde, yargılamanın ve hak arama özgürlüğünün sağlanmasında temel unsurlardan olan ve bu hususların gerçekleşmesinde emeği geçen avukatlık mesleğinin mensubu olan davacının, müvekkilinin eşinin önünde eşya aramasına maruz kalmasının meslek onurunu zedelediği, meydana gelen üzüntüsünün karşılanabilmesi maksadıyla sebepsiz zenginleşmeye yol açmayacak miktarda; günün ekonomik koşulları, davacının sosyal ve ekonomik durumu, paranın satın alma gücü, olayın ağırlığı, gerçekleşme biçimi, psikolojik etkisi, yıpranma durumu gibi hususlar göz önünde bulundurularak davacının maruz kaldığı acı alem ve üzüntünün bir nebze hafifletilebilmesi amacıyla ₺10.000.00 manevi tazminatın davalı idare tarafından davacıya ödenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Nitekim, 2012 yılında yaşanan benzer bir olayda, avukat olan davacıya ₺5.000.00 manevi tazminat verilmesi gerektiği yönündeki 18.01.2016 tarih ve E:2015/2498, K:2016/210 sayılı Danıştay 10. Dairesi kararı da bu yöndedir.

HÜKÜM/Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

- 1-)Davanın **KABULÜNE**, ₺10.000,00 nin davalı idare tarafından davacıya **ÖDENMESİNE**,
- 2-)Aşağıda dökümü yapılan ₺403,20 yargılama giderinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine,
- 3-)Artan gider avansının hükmün kesinleşmesinden sonra davacıya re'sen iadesine, Hâkimliğimize hesap numarası bildirilmiş ise ödemenin elektronik ortamda hesaba aktarmak suretiyle yapılmasına, hesap numarası bildirilmemiş ise masrafi avanstan karşılanmak suretiyle PTT merkez ve işyerleri aracılığıyla adreste ödemeli olarak davacıya gönderilmesine,
- 4-)Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi hükümleri uyarınca belirlenen ₺1.362,00 vekâlet ücretinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine,
- 5-)Hükmedilen ₺10.000,00 üzerinden belirlenen ₺683,10 nisbi karar harcından yatırılan ₺215,40 nin mahsubu ile kalan ₺467,70'nin hazineye irad kaydedilmek üzere davalı idareden tahsili için ilgili vergi dairesine müzekkere yazılmasına,

dair, işbu karara karşı, kararın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde **İstanbul Bölge İdare Mahkemesi** nezdinde **istinaf** yolu açık olmak üzere, 25/11/2019 tarihinde karar verildi.

HÂKİM
RİDVAN KAYACAN
(167920)

 e-imzalıdır

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı :	₺44,40
Karar Harcı :	₺215,40
Vekâlet Suret H. :	₺6,40
Posta Gideri :	₺137,00
TOPLAM :	₺403,20

Evrak 5070 sayılı Kanun hükmüyle uyumlu olarak EYAP sistemi üzerinde elektronik olarak imzalanmıştır.

